

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 9ης Ιουλίου 1998 *

Στην υπόθεση C-323/97,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Pieter van Nuffel, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου του Βελγίου, εκπροσωπούμενου από τον Jan Devadder, γενικό σύμβουλο στη νομική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, Εξωτερικού Εμπορίου και Συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία του Βελγίου, 4, rue des Girondins,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη θέτοντας σε ισχύ εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, περί λεπτομερών κανόνων άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (ΕΕ L 368, σ. 38), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Η. Ragnemalm, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen, G. F. Mancini, P. J. G. Karstyn (εισηγητή) και G. Hirsch, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Γ. Κοσμάς
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαΐου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 17 Σεπτεμβρίου 1997, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη θέτοντας σε ισχύ εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, περί λεπτομερών κανόνων άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (ΕΕ L 368, σ. 38, στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή.
- 2 Κατά το άρθρο 14, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας, τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1996 και να ενημερώσουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

- 3 Η Επιτροπή, επειδή δεν έλαβε καμία ανακοίνωση σχετικά με τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στην βελγική έννομη τάξη και δεν διέθετε καμία άλλη πληροφορία βάσει της οποίας να μπορεί να συναγάγει ότι το Βασίλειο του Βελγίου είχε συμμορφωθεί προς την υποχρέωση αυτή, όχλησε, με έγγραφο της 27ης Φεβρουαρίου 1996, το κράτος αυτό και το κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός δύο μηνών.
- 4 Επειδή δεν έλαβε καμία απάντηση των βελγικών αρχών, η Επιτροπή εξέδωσε στις 27 Νοεμβρίου 1996 αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία αφενός καταλόγισε στο Βασίλειο του Βελγίου ότι, μη θεσπίζοντας τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή του προς την οδηγία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή και αφετέρου κάλεσε το κράτος αυτό να λάβει εντός δύο μηνών τα απαιτούμενα προς συμμόρφωση μέτρα.
- 5 Με έγγραφο της 28ης Μαρτίου 1997, οι βελγικές αρχές απάντησαν ότι η Βελγική Κυβέρνηση εξέταζε τις δυσκολίες που δημιουργούσε η μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο λόγω της ανάγκης της προηγουμένης αναθεωρήσεως του άρθρου 8 του βελγικού Συντάγματος.
- 6 Δεδομένου ότι εν τω μεταξύ δεν είχε επιτευχθεί καμία πρόοδος, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.
- 7 Το Βασίλειο του Βελγίου δεν αμφισβητεί ότι η οδηγία δεν έχει μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο εμπροθέσμως, αλλά υποστηρίζει ότι η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στην ανάγκη αναθεωρήσεως του άρθρου 8 του βελγικού Συντάγματος σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες που προβλέπει το άρθρο 195 του Συντάγματος. Η Βελγική Κυβέρνηση ισχυρίζεται επίσης ότι η διαδικασία μεταφοράς της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο βρίσκεται σε προχωρημένο ήδη στάδιο. Συγκεκριμένα, ο νόμος για τη μεταφορά της οδηγίας πρόκειται κανονικά να ψηφιστεί κατά το δεύτερο τρίμηνο του 1998 και να δημοσιευθεί στο *Moniteur belge* (στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Βελγίου) κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1998.
- 8 Συναφώς πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξεως προκειμένου να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμιών που προβλέπει μια οδηγία (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 5ης Ιουνίου 1997, C-107/96, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 1997, σ. I-3193, σκέψη 10).

- 9 Δεδομένου ότι η μεταφορά της οδηγίας στο βελγικό δίκαιο δεν πραγματοποιήθηκε εμπροθέσμως, η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να κριθεί βάσιμη.
- 10 Κατά συνέπεια, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη θέτοντας σε ισχύ εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 14, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 11 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι το Βασίλειο του Βελγίου ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Το Βασίλειο του Βελγίου, μη θέτοντας σε ισχύ εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 94/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, περί λεπτομερών κανόνων άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και

εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 14, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Ragnemalm

Schintgen

Mancini

Karpeyn

Hirsch

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Ιουλίου 1998.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

R. Grass

H. Ragnemalm